

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษา “ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7 กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7 กรมทรัพยากรน้ำ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงาน ประสบการณ์ รายได้ต่อเดือน ส่วน/หน่วยงานที่สังกัด ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ ในสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7 กรมทรัพยากรน้ำ จำนวน 176 คน เป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีช่วงอายุ 41-50 ปี มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน ระดับการศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งหน้าที่การงานเป็นลูกจ้างประจำ ประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป และมีระดับรายได้มากกว่า 10,000-20,000 บาท

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7

ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วย พิจารณารายด้านจะเห็นว่าด้านการมุ่งเน้นต่อผลสัมฤทธิ์ (เน้นผลการปฏิบัติงานมากกว่ากระบวนการทำงาน) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการสร้างแรงจูงใจและให้รางวัลตอบแทน ด้านความโปร่งใส มั่นใจ และสามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อประชาชนและสังคม และด้านการมุ่งความเป็นเลิศ ส่วนองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงมีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย

3. ผลการเปรียบเทียบเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงาน ประสบการณ์ รายได้ต่อเดือน ส่วน/หน่วยงานที่สังกัด

3.1 เพศ ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรเพศชายมีความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่สูงกว่าเพศหญิง

3.2 อายุ ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีอายุ 30 ปีลงมา มีความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่สูงกว่าบุคลากรช่วงอื่น

3.3 สถานภาพ ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพหย่าร้าง มีความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่สูงกว่าบุคลากรสถานภาพอื่น

3.4 ระดับการศึกษา ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม. ปลาย มีความคิดเห็นต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่สูงกว่าบุคลากรระดับการศึกษาอื่น

3.5 ตำแหน่งหน้าที่การงาน ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่การงานข้าราชการประเภทอำนวยการ มีความคิดเห็นต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่สูงกว่าบุคลากรตำแหน่งหน้าที่การงานอื่น

3.6 ประสบการณ์การทำงาน ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีช่วงประสบการณ์ 1-4 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่สูงกว่าบุคลากรช่วงประสบการณ์อื่น

3.7 รายได้ต่อเดือน ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีช่วงรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่ สูงกว่าบุคลากรช่วงรายได้ต่อเดือนอื่น

3.8 ส่วน/หน่วยงานที่สังกัด ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรที่สังกัดส่วน/หน่วยงานผู้อำนวยการสำนักงาน มีความคิดเห็นต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่สูงกว่าบุคลากรสังกัดส่วน/หน่วยงานอื่น

อภิปรายผล

ผลการศึกษา เรื่องความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7 กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านการมุ่งเน้นต่อผลสัมฤทธิ์ (เน้นผลการปฏิบัติงานมากกว่ากระบวนการทำงาน) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับที่เห็นด้วย จากการจัดทำแผนปฏิบัติการของบุคลากร เป็นการจัดทำแผนร่วมกันระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้บังคับบัญชาเพื่อกำหนดทิศทางการทำงาน ผลสำเร็จ และตัวชี้วัดที่ประเมินได้ จำนวน 2 รอบ (หรือ 2 ครั้ง) ต่อปี ซึ่งเป็นเครื่องมือช่วยผลักดันให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ทำงานเพื่อผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของส่วนราชการ และนำไปใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติการที่มีความชัดเจนและเป็นธรรมมากขึ้นตามผลการประเมินที่มีการมอบหมายกันไว้ ซึ่งจะนำไปใช้พิจารณาในขั้นตอนการประเมินผลการเลื่อนขึ้นเงินเดือนอีกด้วย

2. ด้านการมุ่งความเป็นเลิศ คู่องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับที่เห็นด้วย เนื่องจากหน่วยงานมีการนำคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายระบบสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้งาน และบุคลากรได้รับการส่งเสริมให้เข้าร่วมฝึกอบรมพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับแรก และรองลงมา ซึ่งทางสำนักงานได้มีระบบ GFMIS บริหารการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและการเงินการคลัง รวมถึงระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) และในงานเฉพาะด้านอย่างเช่น GIS โปรแกรมจัดทำแผนที่และภาพถ่ายทางอากาศ มาใช้งานเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้รวดเร็วขึ้น

3. ด้านการสร้างแรงจูงใจและให้รางวัลตอบแทน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับที่เห็นด้วย การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรนั้นนับได้ว่าเป็นส่วนสำคัญไม่น้อยกว่าด้านอื่น เพื่อสร้างขวัญและปลุกดันให้บุคลากรปฏิบัติงานให้ได้เต็มความสามารถและเต็มใจมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานนั้น ๆ ซึ่งทางหน่วยงานภาครัฐได้มีการคัดเลือกบุคลากรดีเด่นประจำปีทุก ๆ ปี และมีการพิจารณาปรับเลื่อนขั้นเงินเดือนจากเดิม 1 ครั้งต่อปี เป็น 2 ครั้งต่อปี

4. ด้านความโปร่งใส มั่นใจ และสามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อประชาชนและสังคม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับที่เห็นด้วย ซึ่งเป็นหลักการหนึ่งในแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาลที่ใช้เป็นแนวทางในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรต่าง ๆ และภาคประชาชนเข้ามามีบทบาทในการกิจ กิจกรรมสาธารณะของภาครัฐ ทำให้เกิดการถ่วงดุล มีส่วนร่วมตรวจสอบกิจกรรมสาธารณะทำให้เกิดความโปร่งใส ลดการคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ประชาชนทั่วไปต้องการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7 กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในด้านการมุ่งความเป็นเลิศคู่องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงนั้น มีค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารควรกำหนดให้บุคลากรในส่วน/ หน่วยงาน เข้ารับการฝึกอบรมทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติที่เกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ อย่างน้อยปีละ 2-3 ครั้ง และรายงานผล ความรู้ที่ได้รับ การฝึกอบรม พร้อมอาจจะจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ได้รับจากการฝึกอบรมนั้นด้วยก็ได้ อย่างน้อยปีละ 1 คู่มือ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันก็ได้

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จากการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7 กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

1.1 ในด้านการมุ่งเน้นต่อผลสัมฤทธิ์ ในหัวข้อมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนด ขั้นตอน วิธีการทำงาน เพื่อสร้างความเข้าใจในเป้าหมายและผลสำเร็จที่คาดหวังไว้ มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย

1.2 ในด้านการมุ่งความเป็นเลิศสู่องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงนั้น ในหัวข้อ บริการ สายด่วน สำหรับประชาชนหรือผู้รับบริการติดต่อได้รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย

1.3 ในด้านความโปร่งใส มั่นใจ และสามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อประชาชนและสังคม ในหัวข้อ หน่วยงานที่ท่านสังกัด มีป้ายแสดง/ประชาสัมพันธ์ ให้ทราบถึงระบบงานและขั้นตอนการทำงานที่มีมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย

2. ควรส่งเสริมเพิ่มความรู้ในหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ให้กับบุคลากรมากขึ้น เพื่อให้เข้าใจถึงแนวทางการปฏิบัติ และจุดมุ่งหมายในการนำหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ที่นำมาใช้ในหน่วยงานราชการ ณ ปัจจุบัน รวมถึงเหตุผลที่หน่วยงานราชการต้องปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการให้คล่องตัวขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้ทันเหตุการณ์ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและประโยชน์ส่วนรวมได้ ด้วยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบจากโครงการต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

3. จากการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7 กรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการสร้างแรงจูงใจและให้รางวัลตอบแทน ในหัวข้อ สถานที่หน่วยงานที่ท่านสังกัด มีบรรยากาศที่เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย จึงควรทำการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้สะอาด จัดทำโครงการ 5 ส ในสำนักงาน เพื่อสะสมสิ่งที่ไม่จำเป็นในการใช้งานออก สิ่งของจัดอยู่เป็นที่ เป็นทางสะดวกต่อการใช้งาน มีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ รวมทั้งปรับภูมิทัศน์ ตกแต่งสวนหย่อม ในบริเวณรอบ ๆ สถานที่ทำงาน และสร้างนิสัยทัศนคติที่ดีในการทำงานพร้อมรักษามาตรฐานและปรับปรุงให้ดีขึ้นเป็นลำดับ ๆ ไป

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรศึกษาความคิดเห็นต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่เปรียบเทียบของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7 กับสำนักทรัพยากรน้ำภาคอื่น ๆ
2. ควรศึกษาเชิงคุณภาพต่อยอด เพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรในสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค เกี่ยวกับการหารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University